

Katedra scenáristiky a dramaturgie

Posudek teoretické diplomové práce – bakalářské

Autor/ka práce: Kristýna Holubová

Název práce: Italské giallo v kontextech

Posudek oponenta/ky

Autor/ka posudku (jméno, příjmení, pracoviště): Doc. Marie Mravcová, KSD

Hodnocení obsahu a výsledné podoby teoretické diplomové práce:

Vhodnost zvoleného cíle a přístupu práce.....A.....

Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu.....A.....

Schopnost kriticky vyhodnotit a použít odbornou literaturu.....A.....

Logičnost struktury práce, souvislost jejich kapitol a jejich proporce.....A.....

Jazyková a stylistická úroveň práce.....A.....

Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně vyskytují přejeté pasáže bez udání zdroje, práce nemůže být doporučena k obhajobě)A.....

Obrazové přílohy v dostatečném rozsahu, oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úpravaA.....

Původnost práce, přínos k rozvoji oboru.....A.....

Celkové hodnocení diplomové práce (A-F) **A**

(vysvětlivky hodnocení: A = výborný výkon převyšující daná kritéria, B = nadprůměrný výkon s minimem chyb, C = průměrný výkon s přijatelným počtem chyb, D = přijatelný výkon s větším počtem chyb, E = výkon vykazující minimální naplnění kritérií, F = nepřijatelný výkon)

Doporučení:

Vlastní slovní hodnocení teoretické diplomové práce obsahuje odstavec shrnující obsah práce a její závěry; rozvádí detailněji hodnocení dílčích kritérií uvedených výše, zejména zdůvodnění známek D, E, F; vyzdvihuje přednosti práce, zvláště v případě hodnocení A, B; formuluje otázky, k nimž se student/ka musí při obhajobě vyjádřit; na závěr uvádí jednoznačné vyjádření, zda autor prokázal či neprokázal schopnost samostatné tvůrčí činnosti ve své oblasti výzkumu, zda jeho práce splňuje či nespĺňuje požadavky standardně kladené na diplomové práce, zda vedoucí/oponent práci doporučuje či nedoporučuje k obhajobě a jakou známku navrhuje. Slovní hodnocení má typicky rozsah 1 normostrany; v případě práce bez výtek může být i kratší. U prací, kde není co vytýkat, je namísto položit doplňující otázku ve smyslu, kam by uchazeč pokračoval v dalším výzkumu.

Vlastní slovní hodnocení teoretické diplomové práce:

Předem konstatujeme, že Kristýna Holubová zpracovala svoje bakalářské téma tak, že rozsahem i propracovaností odpovídá formátu magisterské (diplomové) práce. O míře systémové promyšlenosti, komplexnosti a detailnosti pak vypovídá už pouhé nahlédnutí do jejího Obsahu.

Jistou nezvyklost koncepce (snad lze říci odchýlení od obvyklého stereotypu) lze spatřovat v tom, že ony titulem zmiňované kontexty byly sice částečně zmíněny v úvodní části (Úvod, etymologie a vztah k žánru), avšak zásadnější a rozsáhlejší pozornost je jim věnována až v kapitolách závěrečných, kde nejde pouze o kontext historický, kinematografický a genderový, také ale o inspirační zdroje či „kořeny“, tedy „genetické“ vlivy, dále o problematiku obecně uměleckou a estetickou (např. o vztah daného žánrového typu/proudu k brakové produkci). Podle mého mínění je pak zcela logické, že se nejprve představí co nejdůkladněji zkoumaný fenomén – v tomto případě s italskou kulturou spjatý a v jejím rámci rozvíjený žánr/proud giallo. Teprve poté si budeme klást otázky kontextových souvislostí, vývoje, uměleckých kritérií apod.

Kristýna zkoumá a systematizuje určitý žánrový typ, jehož rozkvět spadá do 60. a 70. let, ale geneze je spjata s literární produkcí nakladatelství Minadori (od 1920), s překlady klasických detektivek právě tak jako autorů tzv. americké drsné školy a jiných příběhů se zločinem a záhadou. Situaci tu pak komplikuje, že jde o žánr/proud málo kompaktní, procházející vývojem, vyznačující se ambivalentností (na osách umění – brak; uměleckost – pokleslost) apod. Autorka sice shledává esencialitu daného žánru/proudu v diváckém zážitku, který i nadále nepřestává zohledňovat, její komplexní charakteristika se však týká zejména tematických a formálně – estetických aspektů. Do oddílu Narace zařazuje příběhovou strukturu a typologii postav; ta jí vychází lépe, neboť postihování „struktury“ v případě značně nesourodé množiny děl – žánrových snímků vznikajících v dosti dlouhém časovém intervalu – se mi jeví téměř neschůdné.

V práci zaujmou některé specifikace typů postav: v případě vraha kupříkladu způsob ohlašování, nespátenost, synekdochické detaily, převleky, „vizuální konvence“; nebo pochopení oběti jako součásti typologie ženské hrdinky či odvozování variant z míry vrahovy motivace. Prostor se pojednává nejméně nadvakrát – v rámci Narace a později – překvapivě – v souvislosti s motivem panenky/matrjošky, a to pro svou členitost či zvrstvenost umožňující skrývání. Později se ještě setkáváme s kapitolou „Dům jako živý organismus“. I takovéto návraty svědčí o mimořádné promyšlenosti a interpretační vynalézavosti.

Dokladem hledání strategie pro komplexní uchopení žánrového typu a proudu giallo je pro mne také část sumarizující tematické a stylové konvence. Pro jejich ilustraci zvolila autorka dílo oživující již vyhaslou tradici (Podivná barva slz tvého těla 2013; režie Héléne Cattet, Bruno Forzani), tedy dílo, jež bylo vytvořeno vědomě a s odstupem jako koncentrát konvencí z období 60. a 70. let. Autorka přitom ale nadále důsledně odkazuje též k tzv. klasickým a reprezentativním titulům.

O invenci a mnohostrannosti analýzy svědčí již samy tituly dílčích kapitol: Název, Smyslnost, Oko, Subjektivizace a matoucí narativ, Fetiš, masochismus a sadismus, Nepřímá komunikace, Typizace povolání, Barva, Citace a uplatnění postmoderních principů, Neúplná expozice, Umělá subjektivizace a optické efekty, Panenka, figurína, Matrjoška, Hudba...Absence logických závěrů. Tyto dílčí kapitoly doplněné obrazovými ilustracemi někdy přinášejí překvapivé a inspirativní odhalení, jindy mohou i zklamat díky nezbytné úspornosti – uplatněné zvláště v případě vizuálních a skladebných postupů. Představují vlastně jakýsi rastr, jakousi mozaikovitou charakteristiku, která dobře odpovídá zkoumané žánrové množině, její pestrosti, odvozenosti, hodnotové nevyrovnanosti, manipulativnosti, snaze o atraktivitu docilovanou též šokujícím afektem. V neposlední řadě takřka nezbytnému propojování sexu a násilí.

Poněkud přeceněná se mi jeví postmodernita daného žánrového proudu; zejména citátovost tam, kde vládne snaha opakovaně využívat osvědčené postupy, nápady, triky apod.

Za velice přínosné pak považuji vše, co souvisí se subjektivizací, kterou v případě gialla motivuje účast (někdy i dominantní) postav s narušenou psychikou (nejednou obraz „přejímá perspektivu vraha“) a snaha emocionálně zasáhnout diváka. Obě pak podněcuje hledání pozoruhodných audiovizálních řešení (nápadů i excesů), které Kristýna hojně zaznamenává a interpretuje (srov. aspekty jako sémantika a funkce oka, flashbackové varianty, způsoby desorientace apod.)

Poznámky k závěrečné části Historie a kontexty. Má především charakter informativní, opírá se (pouze částečně) o literaturu (např. disertační práce Michaela Přibila a Michaela Mackenzie), zohledňuje historické a vývojové hledisko (srov. např. pojednání o vlivu gialla i neogialla na některé americké režiséry).

Estetické hledisko (tedy hledisko zobecňující a tím kontrastní k analytickým částem předkládané práce) se zaměřuje na formu sebereprezentace proudu, na spojitost s tzv. brakovou produkcí, na propojení krásy a ošklivosti, na proměnu příjemce (receptora, adresáta) v čase; zmiňuje se „campovost v díle“ (v záměru či důsledku). Hledisko estetické doplňuje aspekt genderový, který by mně osobně v analytický pojeté práci nechyběl; je z mého pohledu příliš vnějškový.

Kapitolky „Kořenů“ musely být nanejvýš stručné, a tak působí příliš účelově; jako segment, který by mohl být umístěn tzv. pod čáru – v podobě poznámky.

Bakalářskou práci Kristýny Holubové považuji za objevnou, zpracovanou s mimořádnou důsledností, poučeností, inspirativností. Zvláště bych pak vyzvedla jazykovou kulturu, přesnost a úroveň formulační. Navrhuji známku A.

Marie Mravcová. Katedra scenáristiky a dramaturgie.

Datum:

Podpis: